Taxa poştală plătită în numerar conf. aprob. Dir. G-le P. T. T. No 120228/932

No. 27 JEAN DE LA HIRE 5 Lei

Cei trei cercetaşi

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE
APARE SĂPTĂMÂNAL SÂMBĂTA

Glasul din stâncă

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREŞTI

Din „CEI TREI CERCETAȘI" au apărut până acum:

No. 1 La voia întâmplării
„ 2 Braț de sânge
„ 3 Țara groazei
„ 4 Boturile roșii
„ 5 Lupta dela Kasba
„ 6 Cecul de 5 Milioane
„ 7 Rebelii din țara Apașilor
„ 8 Misterul Lacului Sacru
„ 9 Cercul de Foc
„ 10 Vâltorile Cataractei
„ 11 Lupta navală
„ 12 Dervișii asasini
„ 13 Goeleta fatală
„ 14 Pluta rătăcită
„ 15 Jungla tragică
„ 16 Secta strangulatorilor
„ 17 Piraților din Tonkin
„ 18 Pagoda însuflețită
„ 19 Mina rătăcită
„ 20 Conspirația indușilor
„ 21 Creatorul de monștri
„ 22 Tezaurul ocnașilor
„ 23 Ultimul deportat
„ 24 Tunelul infernal
„ 25 Un „Palace" în ghețari
„ 26 Insula Paștelui
„ 27 „Glasul din stâncă"

„GLASUL DIN STÂNCĂ"

CAPITOLUL I

In crater

Astfel Jan Bart se găsea singur, asvârlit de cele mai uimitoare împrejurări în fundul unei adevărate pâlnii sau mai bine zis pe peretele acestei pâlnii, de oarece fundul vechiului crater era aproape tot ocupat de lacul în mijlocul căruia bolborosea vârtejul format de izvor; şi pereţii acelei pâlnii, perpendiculare, formaţi din stânci netede, fără nici o crăpătură sau vreun colţ eşit în afară, nu prezentau în partea inferioară de cât o margine îngustă acoperită de nisip.

Jan Bart, după ce fu asvârlit pe plajă, timp de câteva minute se întrebă ce se făcuseră camarazii săi.

Dar cum nu putea face de cât ipoteze bazate pe imaginaţie, nu-şi mai pierdu timpul căutând să pătrundă o problemă imposibil de rezolvat.

Deşi era absolut dezolat, împrejurările potrivnice redeşteptaseră într'însul combativitatea, prezenţa de spirit şi energia cumpănită.

— Să mă 'ngrijesc mai întâi de hrană.

Exprimându-şi cu glas tare acest gând avea în suflet speranţa că Raimond, Marius şi Zomba vor găsi până'n sfârşit aeroplanul şi din văzduh îl vor descoperi în fundul craterului.

Atunci, văzându-i la rândul său deasupra lui i-ar fi ajutat să-l descopere strigând şi trăgând focuri de armă, căci deşi fuseseră scufundate în apă, armele pe care le avea asupra sa nu suferiseră nici o avarie, cartuşele fiind blindate şi impermeabile.

Începu deci să inspecteze semicercul de nisip a cărui circomferinţă era formată de stânca verticală iar diametrul de lacul ce o mărginea.

Descoperi bucățele de lemn, aduse de apele lacului care proveneau desigur de la vreun cataclism care smulsese mici arbori ce formau împreună cu iarba singura vegetație a insulei. In fundul plajei, în scobitura stâncii descoperi cu bucurie, niște cuiburi de păsări.

— Nu voi muri de foame, cel puțin câteva zile, zise el.

Și noul Robinson, prizonier al craterului, luând patru ouă, strânse într'o gaură bucățele de lemn cărora le dete foc, după ce, mai întâi, uscă la soare chibriturile ce le avea în buzunar. Când lemnele se prefăcură în cărbuni, Jan Bart vârî în cenușă cele patru ouă și acoperi totul cu nisip.

După cinci minute mânca cu poftă acele patru ouă fierte într'un mod atât de original.

De fapt era înfometat și foarte slăbit. Și dacă mâncarea aceea nu fu cine știe ce, îi redete totuși forțele pierdute.

Se simțea apoi foarte ostenit. Se gândi că, în tot cazul camarazii săi nu putuseră găsi aeroplanul așa de repede și că un somn de câteva ore, în așteptarea lor, i-ar fi făcut mult bine.

Totuși ca să nu piardă nici cea mai mică probabilitate de salvare, alese dintre bucățile de lemn pe cea mai lungă și o înfipse în nisip legându-i la vârf batista de mătase roșie pe care o purta înodată la gât.

Vântul din acele regiuni înalte intra în crater formând adevărate vârtejuri și făcea să fluture cu violență micul drapel.

Astfel, în caz când *Aeroc*-ul ar fi trecut pe deasupra pe când el dormea pe plajă, Marius observând cu binoclul cum făcea de obicei, ar fi văzut acea flamură roșie și pe acel care dormea alături.

Și gândindu-se la aceste posibilități Jan Bart fu cuprins de un somn adânc.

Când se deșteptă era noapte.

Se gândi să aprindă focul, ca să facă un mic semnal. Dar își aminti că aeroplanul nu făcea explorări în timpul nopții.

Vru s'adoarmă iar, dar simțind că-i ie foame căută pe dibuite câteva ouă ca să le coacă și să le mănânce după cum făcuse cu câteva ore mai înainte.

Temperatura era foarte rece și se simțea înghețat; atunci se gândi să se culce în cenușa caldă, după ce constată că nu mai era nici un cărbune aprins. Și mulțumită puținei călduri ce-i pătrunse oasele putu adormi.

Nu se deșteptă de cât a doua zi dimineața.

Nu mai rămăsese nici o urmă de furtuna din ajun. Cerul era limpede brăzdat abia de câțiva norișori subțiri și transparenți.

Jan Bart se simțea năpădit de o tristețe sumbră, văzându-se prizonier în voia oarbei întâmplări.

Sufletul său curajos îl împiedica însă de a dispera. Examină cuiburile, și făcând socoteala ouălor văzu că-i ajungeau pentru opt zile. De băut n'avea nici o grijă, căci apa lacului era foarte bună la gust.

Puse să se coacă vreo câteva ouă și le mâncă. Intre timp descoperi și câteva păsări, care veniseră la cuiburile lor.

Instinctul de conservare îl făcea să înțeleagă că, în situația sa trebuia să strângă cât mai multă hrană.

Luă carabina și ochii o pasăre. Dar, reflectă și lăsă arma în jos.

Poate că celelalte păsări speriate de detunătură ar fi zburat spre a nu se mai întoarce.

— Le voi prinde în alt mod. De oarece își au cuiburile aici, desigur că se vor întoarce și pân'atunci voi avea timp să mă gândesc la vreun mijloc.

Petrecu toată dimineața examinând peretele craterului Dar, în zadar se agăța de rarele asperități ale lavei, nu reuși nici odată să se cațăre mai sus de patru sau cinci metri deasupra plajei.

La fiecare încercare cădea, neavând nici un punct de reazim.

Atunci, renunță, concentrându-și toată atenția asupra modului de a prinde păsările fără să dea alarma.

— Păsările dorm și ele. La noapte voi veghia și mă voi apropia când sunt adormite, așa că voi putea lua una, două sau chiar mai multe.

Numărase vreo douăsprezece.

Se gândea, cu drept cuvânt, că noaptea dormeau, căci păsările, după ce se așezau câteva minute pe marginea cuiburilor, zburau și se întorceau la intervale neregulate, aducând de fiecare dată fire de iarbă și bucățele de pământ cu care-și consolidau locuința.

La amiazi Jan Bart mâncă iarăși patru ouă. Apoi nu știu ce să mai facă. Stând jos sau culcat pe plajă privea în continuu cerul, sperând să vadă apărând deodată aeroplanul.

Dar pe cerul implacabil nimic nu apărea.

Seara mâncă iarăși ouă și stete de veghe ca să prindă păsări.

Se ascunse în fundul plajei, unde o proeminență de lavă îl ascundea de razele lunii.

Și așteptă momentul în care i se păru că toate păsările erau adormite.

Știa ce ușor e somnul lor, trebuia să evite cel mai mic zgomot.

După două ore se îndreptă tiptil spre cuibul, care îi era mai la îndemână. Văzu pasărea adormită și calculă gestul. Brusc, întinse mâna apucând-o de gât și strânse, nedându-i timpul nici să bată din aripi. Era moartă. O puse pe nisip

și înaintă spre alt cuib, ceva mai sus, ceeace îl sili să se caţere.

Cu mâna stângă ţinându-se de stâncă, cu cea dreaptă repetă gestul făcut cu câteva momente înainte și obținu acelaș rezultat.

De cinci ori reptă tentativa și de fiecare dată cu un deplin succes.

Intr'o jumătate de oră prinsese șapte păsări. La al optulea cuib, colțul de stâncă pe care se rezima se desprinse și el căzu pe nisip.

Văzu cu necaz, fugind toate celelalte.

— Să las pentru mâine noapte, se gândi el.

Pentru un moment am hrană pentru o săptămână.

Păsările aveau aspectul și mărimea porumbeilor europeni.

Le așeză în rând sub o stâncă și se culcă să doarmă.

A doua zi pe când le curăța de pene auzi în depărtare un zgomot surd ca de tunet.

— Uite!... tună !...

Și acel tunet îndepărtat a cărui intensitate sporea era însoțit de violente detunături ce făceau parcă să se cutremure pământul.

— Ciudat! Dacă furtuna e departe, deoarece cerul e atât de senin, trebue să fie însă grozavă de vreme ce se aude pân'aci.

Dar, la o detunătură mai puternică, fiind în picioare, își dete seama că pământul se cutremura.

Apa lacului era foarte agitată și vârtejul din mijloc forma uneori o adevărată coloană lichidă.

Înțelese.

— E o erupție. Numai de nu ar cădea stâncile astea peste mine.

După câteva secunde, sguduiturile încetară. Lacul redeveni liniștit și Jan Bart își reluă ocupația întreruptă.

Ar fi plictisitor să descrim toate zilele pe care le petrecu în fundul craterului. In fiecare seară speranţele îi descreșteau și grija sporea.

Incepu să creadă că tovarășii săi muriseră în cavernă, sau în vreo luptă cu indigenii.

După opt zile energia sa era destrămată.

Il susținea acea flacăre misterioasă, care nu se stinge în sufletul omului, de cât atunci când e în ghiarele morții.

La a noua zi era istovit.

Imprejurare agravantă: mâncase toate ouăle și toate păsările.

Voise să pescuiască cu o undiță făcută din batista lui pe care o rupsese fâșii și la capătul căreia pusese un ac și o bucată de carne de pasăre. Dar, nu prinse nici un peste. Și

nici nu vazu vreunul în punctele unde apa lacului era atât de transparentă în cât se vedea până'n fundul lui.

Câteva zile dearândul încercă în zadar, până ce renunță. Lacul nu conținea, desigur, nici un fel de vietate.

In după amiaza celei de a noua zile epuizase orice mijloc de subsistență și nu vedea nici o posibilitate de a-și mai procura.

Noaptea nu putut dormi.

Se vedea condamnat să moară de foame în fundul acelui crater, sub razele arzătoare ale soarelui,—căci își pierduse pălăria, când fusese luat de valuri și asvârlit pe plajă, — sub ploaia înghețată a uraganului și în oroarea nopțilod.

După două sau trei ore de somnolență febrilă, populată de tot felul de vedenii, se trezi în dimineața celei de a zecea zi extrem de slăbit și complet desnădăjduit.

I se părea cu neputință ca amicii săi să fi putut trăi în insulă tot acel răstimp, fără să fi regăsit aeroplanul, sau, cel puțin fără a-l fi putut regăsi pe dânsul, cățărându-se pe pereții exteriori ai craterului.

Uneori își făcea iarăși curaj, gândindu-se că împiedecați și ei de împrejurări potrivnice, vor sfârși într'o zi prin a învinge dificultățile și a ajunge până la dânsul.

— Da, îi răspundea însă rațiunea. Dar, deocamdată, n'am de mâncare azi, și, și mai puțin mâine. Câte zile vei putea trăi așa fără hrană? Patru, cinci! șase cel mult!

Și, disperat, căzu în genunchi pe plajă, împreună mâinile, ridică spre cer ochii plini de lacrimi și se rugă din tot sufletul.

CAPITOLUL II

Raimond, Marius și Zomba

Ce deveniseră Raimond, Marius și Zomba?

Ne amintim că în momentul în care Jan Bart fu luat de monstruoasa caracatiță, ei rămăseseră ca împietriți de groază și de uimire.

Dar, când văzură, la lumina verde proectată de ochii bestiei colosale, pe Jan Bart dispărând pe panta grotei, a văzură o tresărire de furie și de durere și câte și trei, lăsându-se s'alunece pe povârnișul repede, se precipitară în urma răpitorul.

Auziră ca un zgomot de cataractă și un strigăt omenesc, în care recunoscură, cu groază, vocea lui Jan Bart.

Inaintând, ajunseră pe malul unui lac, ale cărui ape clocoteau într'un vârtej amețitor.

— Ce s'a întâmplat? murmură Marius.

Nici urmă de caracatiță, apele se potoleau încetul cu încetul și pe plaje nu mai era nici o urmă de labe.

Unde era Jan Bart, unde era caracatița, ce se făcuseră indigenii, cari fugiseră într'acolo?

Incepură să cerceteze în jur, pe plaja nisipoasă, care mergea de la un cap la altul al unei grote imense, a cărei boltă se pierdea în întunerec.

După o oră de căutare nu descoperiră nimic.

Raimond observă că lampa lui se stingea.

Și ceilalți constatară, că lămpile lor nu vor dura mai mult de un sfert de oră.

— Dacă mai rămânem aici, suntem pierduți. In întunerec ne va fi imposibil să mai regăsim drumul.

Și în grota asta, fluxul și refluxul ne poate târî, fără să mai socotim fie dealte pericole pe care nu le bănuim. Astfel vorbi Marius.

— Dar Jan Bart! Dar Jan Bart! gemu Raimond cu glas sfâșietor.

Marius avu un sughiț de plâns, dar se stăpâni.

— Jan Bart nu mai e aci. Riscăm şi noi o moarte inutilă. Nu-l mai putem găsi aci. Raţiunea ne porunceşte să ne întoarcem imediat la lumina zilei.

Marius, de data asta, vorbea împins de bunul simţ, iar nu de temeritate.

Raimond îşi frângea cu disperare mâinile, la gândul că prietenul său fusese dus în fundul lacului de caracatiţa care desigur trăia în apă.

— E un animal maritim şi acest lac trebuie să comunice prin vreun canal subteran cu oceanul.

— A fost luat de ape, desigur.

— Atunci e mort! urlă Raimond.

Marius răspunse cu un sughiţ.

Şi îl târî de braţ spre orificiul acelei pâlnii de unde eşiseră pe plajă.

Mut şi disperat, scrâşnind din dinţi, Zamba îi urmă.

Câtă greutate ca să urce în grabă panta puternic înclinată şi plină de sgrunţuri! Şi ajunseră în sfârşit în sala unde le apăruse caracatiţa. De aci luându-se după urmele lăsate pe nisip, pătrunseră în coridorul care ducea la intrarea subteranei. Lămpile lor se stinseră pe neaşteptate. Dar, fiind siguri de drumul pe care-l aveau de urmat, continuară să urce, împingându-se unul pe altul, ţinându-se de pereţii umezi, târându-se pe genuchi şi pe mâini. Şi ajunseră în sfârşit în ultima grotă, unde pătrundea puţină lumină prin deschizătură.

Când fură afară, se simţiră cuprinşi de o desnădejde fără margini, fiind siguri de pierderea definitivă a camaradului lor, şi de o furie oarbă, de o dorinţă de a nimici pe indigenii, cari erau cauza tuturor nenorocirilor lor.

Alergară fără ţintă prin insulă, nevăzând nici statui, nici piramide, scotocind fie ce cavitate, negândindu-se nici să bea, nici să mănânce, neavând de cât un singur gând: să extermineze pe indigeni spre a răzbuna pe Jan Bart.

La Aeroc nici nu se mai gândeau. Nici un incident nu turbură goana lor nebună până se făcu noapte.

Deodată, rămaseră înmărmuriţi, văzând când ajunseră în vârful unei coline, o adevărată pădurice. Din cele ce văzuseră pân'atunci, credeau că Insula Peştelui n'avea altă vegetaţie, afară de mici arbuşti şi o iarbă rară.

Zomba strigă deodată:

— A ! banditule!

Şi negrul, făcând un salt formidabil se repezi în tufişurile, ce precedau pădurea.

Fără să înţeleagă, cei doi tineri săriră după dânsul.

Auziră un zgomot de crăci rupte, apoi nimic.

Se opriră într'un fel de luminiş, unde, după câteva minute, veni şi Zomba.

— El fugit, banditul !

— Care el ?
— Sălbatecu !
Marius cercetând cu privirea împrejurimile pădurei, văzu o potecă.
— Să mergem pe poteca asta, propuse el. Ne va conduce desigur la un loc locuit de indigeni.
— Pas gimnastic! ordonă Raimond.
Unul după altul, printr'un întunerec aproape complet, pe un drum anevoios, unde sub mușchi se ascundeau pietre tăioase și numeroase liane care-i sileau să ocolească sau să sară la fiecare pas, ajunseră la o întorsătură, după care Zomba dispăruse o clipă, reapărând aproape imediat.
— Trebuie să fie ceva nou, observă Raimond.
— Poate un sat, șopti Marius.
Dar, cum Zomba le făcea semn să tacă, nu mai scoaseră nici o vorbă și priviră.
Văzură pe negru cățărându-se pe un arbore, încălecând pe o cracă și privind în depărtare cu o fixitate îngrijorătoare. Apoi. îl văzură sărind jos, și venind în spre ei.
— Ei vine !
— Cine? întrebă Raimond, care nu înțelegea.
— Sălbateci !
— Mulți? întrebă Marius.
— Cel puțin două sute.
— Cum poți ști prin întunerec?
— Acolo câmpie luminată de lună.
— Ce e de făcut? murmură Raimond.
— Să-i atacăm, răspunse hotărât Marius.
Dar negrul făcu un gest.
— Ei prea mulți.
Raimond avu o inspirație.
— Să ne ascundem și să-i lăsăm să treacă. Ii vom urmări. Poate că ne vor conduce la *Aeroc*. In tot cazul vom afla ceva nou.
Marius șopti.
— Da! Tu te gândești la Aeroc. Și eu tot așa. Și la Jan Bart de asemenea. In definitiv nu putem ști dacă lacul n'avea vreo ieșire. spre care a putut fi împins de apă și unde poate a fost salvat de indigeni.
Deși era destul de vagă această speranță, se agățară de ea cu disperare. Era în tot cazul mai bine de cât să-și închipuie că nu mai exista nici un mijloc de salvare. Și recăpătând forțe noui, nu mai pierdură nici o clipă.
O luară spre dreapta, pătrunzând printre tufișuri și ținând armele gata pentru orice eventualitate.
Se despărțiră. de oarece indigenii puteau trece prin pădure. dincolo de potecă.
După cinci minute auziră trosnituri de crăci. Zomba,

re era sentinela cea mai înaintată de partea aceea, căută
vadă printre perdeaua de frunziș.

Locuitorii din insula Paștelui nu aveau desigur tactica
dienilor din America, de oarece, în loc să se apropie tiptil
e acei pe cari îi căutau, făceau mai mult zgomot chiar de
l cel mai inexpert vânător european.

— Atenție! zise Marius, care ajunsese pe Zomba. Luați
ine seama și țineți ochii deschiși.

Aș vrea ca unul din tuciurii ăștia să-mi cadă în mână,
ingur, n'aș trage în ei; mi-ar ajunge cele zece degete ca
l strâng de gât și să-l fac să-mi arăte, prin semne, locul
nde e aeroplanul, sau cel puțin acela unde se găsește Jan
art, dacă-l știe cumva.

Un indigen apăru la o cotitură a potecii.

Mergea încet, privind cu precauțiune în dreapta și'n
ânga, înarmat cu o suliță ascuțită.

— Haide, puiule, apropie-te !

E un ecleror, judecând după depărtarea la care e de
ellalți. Dacă mai înaintează un minut în spre mine, cred că
u va mai fi un bun ecleror pentru canaliile lui de tovarăși.
a fi un ecleror, care nu va eclera nimic.

Așa! Bravo băiete! Vino 'ncoace! Milanezul se ridică
ntr'o săritură și, brusc, mâinele sale se strânseră în jurul
âtului indigenului.

Cu ochii măriți de spaimă acesta nici nu încercă măcar
ă se apere.

— Bun! mormăi Marius. Stai frumușel și nu-ți fac nici
n rău. Așteaptă, băiete!

Cu o mână îl legă repede la gură cu basmaua sa de mă-
ase. Zomba se apropiă. Avea totdeauna câteo sfoară în bu-
unar și, într'o clipă legă mâinile și picioarele prizonierului,
poi îl luă sub braț ca pe un pachet și îl duse la Raimond.
l aruncă prada la picioare și așteptă.

Zgomotul se depărta mereu. Ceata de sălbateci se în-
epta în altă direcție.

Zomba declară:

— Voi rămâne aci, eu mergi vezi. Eu găsești pe voi. Voi
steaptă și nu miști de-aci.

Încrezători în curajul și mirosul său de copoi, care nu
a greș nici odată, îl lăsară să se depărteze.

Zomba, strecurându-se prin tufișuri, ajunse repede a-
ronpe de ceata indigenilor și se luă după dânșii. In câmpie
u nevoit să ia unele precauțiuni ca să nu fie descoperit de
ei rămași mai în urmă. Din fericire, erau în jur destule blo-
uri de piatră, piramide și piedestale de statui, îndărătul că-
ora să se poată ascunde la nevoie.

Toată noaptea, fără să se oprească, urmări pe indigeni,
întrebându-se, uimit, unde mergeau astfel ceasuri dearân-
dul.

Dar, la răsăritul soarelui avu brusca explicație a misterului.

La primele raze ale aurorei, ajunse pe o înălțime, după care dispăruse grupul de indigeni.

Acolo, ascuzându-se îndăratul unei statui, văzu un spectacol, care-l interesa.

In fața lui, pe o pantă moderată se forma un fel de vale, care părea să fie un vechi crater. In fundul acestei văi, care avea forma unui cerc, se îngrămădeau vreo patru sute de oameni. De partea cealaltă se vedeau numeroase femei și copii.

Și între aceste două grupuri era... Era aeroplanul!

Vreo treizeci de indigeni stau prosternați cu fruntea la pământ în jurul aparatului; și în picioare, pe parbriz, un indigen gesticula urlând.

Acesta avea fruntea încinsă de o stranie coroană de pene de care atârnau mici oscioare.

— Asta e vrăjitorul! se gândi Zomba.

In limbajul african vrăjitor sau preot e acelaș lucru.

Atunci, negrul înțelese că indigenii se adunau în acel loc sacru, spre a oficia ceremonii religioase în onoarea aeroplanului pe care-l credeau o emanație divină căzută din cer.

— Stai bun! Acum eu întorc la pădure, spune stăpâni, ei vine și ia aeroplanul.

Și presupunând că ceremonia va ține până ce se va duce să vestească pe cercetași, negrul eși din ascunzătoarea sa și o luă înapoi în fugă.

Nu mai simtea oboseala, nici foamea, deși era istovit și nu mâncase de mai bine de douăzeci și patru de ore.

CAPITOLUL III

„Să fugim !"

Emoţia lui Raimond şi a lui Marius fu mare când aflară că Aeroc-ul fusese descoperit.

Nu mai pierdură timpul să asculte amănuntele acelei descoperiri.

Lăsară acolo pe prizonier, ne mai având alt gând decât aeroplanul.

Numai mulţumită exaltării de care erau cuprinşi puteau merge atât de repede, aproape în pas gimnastic, în starea de slăbiciune în care se găseau, după ce nu mâncaseră de atâtea ceasuri şi nu dormiseră în noaptea precedentă.

Ajunseră, însfârşit, la locul indicat de Zomba, susţinuţi de nervi şi de voinţă.

Se ascunseră câteşi trei îndărătul micei piramide în dosul căreia se ascunsese şi Zomba şi priviră la spectacolul din faţa lor.

Deşi trecuseră mai multe ore, nimic nu era schimbat.

Aceeaşi mulţime numeroasă împărţită în două; aceeaşi oameni prosternaţi în faţa aeroplanului. Dar, vrăjitorul pe care-l văzuse Zomba pe parbriz nu mai era.

Se auzeau din când în când cântece plângătoare, întonate alternativ, de bărbaţi şi de femei.

— Mii de pipe! şopti Marius.

Noi nu suntem decât trei şi ei sunt cel puţin trei sute, fără a mai număra pe femei.

— Şi înarmaţi! adăogă Raimond.

— Asta n'ar avea importanţă căci suliţele lor nu valorează cât armele noastre. Să ne apropiăm ca să nu pierdem nici un glonţ.

Vom trage asupra bărbaţilor şi în panica ce se va isca vom putea să ne deschidem un drum până la aeroplan. Când ne vom urca într'însul, chiar de ar fi ei zece mii nu ne vor mai putea opri !

Vederea aparatului lor îi orbea într'atâta în cât nici n mai vedeau pericolul.

Intr'adevăr, era o adevărată nebunie ceeace voiau să facă. Dar exaltarea nu-i mai lăsa să se gândească.

Târându-se pe pământ, ajunseră îndărătul unei stat răsturnate care se găsea pe panta ce ducea la arena, în car se găsea aeroplanul.

Nu erau decât la o sută de metri de grupul bărbaților.

Și n'aveau de ce să aibă scrupule față de acei sălbatec de cari fuseseră atacați de mai multe ori și cari erau cauz dispariției și, poate, a morței lui Jan Bart.

Sentimentele de milă și de generozitate de care era ani mat de obicei Raimond, făcea loc, — și cu drept cuvânt, — unui simțimânt de ură și de răzbunare precum și necesității de a-și relua înapoi aparatul furat de sălbatici.

Fără a mai ezita, fiecare își alese grupul de indigeni a supra căruia să tragă.

După ce verificară încărcătura armelor, ochiră și Rai mond ordonă:

— Foc !

Timp de un minut traseră fără să se oprească. După c epuizară primele gloanțe încărcară din nou.

Intre indigeni fu la început o clipă de uimire, căci vre cinsprezece din ei căzură răniți sau morți.

Dar, panica nu se produse.

Pe când reîncărcau armele auziră un strigăt straniu ș femei și copii se strânseră în jurul aeroplanului.

Atunci, Raimond, Marius și Zomba văzură că și femei le erau înarmate cu sulițe.

Cercetașii și Zomba avură intuiția exactă a celor ce a veau să se întâmple.

Asaltați de mulțimea înfuriată, în zadar s'ar fi apăra cu focuri de revolver, sau cu lovituri de secure, în zadar ar fi făcut minuni de vitejie și de curaj, ar fi fost doborâți, călcați în picioare, uciși.

Să meargă spre aeroplan era absolut imposibil.

Trebuiau să străbată prin hoarda de sălbateci, cari ve neau spre ei vociferând și cu sulițele amenințătoare.

Sângele rece și rațiunea înlocuiră imediat furia și do rința de răzbunare.

— Nu ne-am gândit la fanatismul lor religios, care-i în curajează să ne înfrunte, zise Raimond.

Știu că suntem puțini și nu ezită să se puie trei sut contra trei. Am fi pierduți în orice caz, chiar dacă ar fi de zarmati.

Marius era furios.

Ne mai având timpul să-și mai încarce carabina și-o pu sese în bandulieră și trăgea cu revolverul, blestemând p sălbateci.

Raimond și Zomba fură nevoiți să-l ia de umeri ca să-l tragă înapoi.

— Retragere! Retragere! strigă Raimond.

— Dacă-i lăsăm să se apropie la douăzeci de pași suntem pierduți, ne-ar ajunge înainte ca să fim în marginea craterului. De partea cealaltă vom fugi mai repede, numărul lor îi va împiedeca să fugă atât de iute ca noi, se vor lovi unul de altul.

— Blestem! Trebuie dar, să fugim?

— Da! comandă Raimond cu glas imperios, trebuie să fugim!

Amintindu-ne toate aventurile cercetașilor vom vedea că pentru prima oară fugeau din fața pericolului.

Nu era o retragere, pas cu pas, ci era o fugă în care nu se puteau bizui de cât pe agilitatea picioarelor.

Marius își dete seama că nu era altceva de făcut și că aeroplanul fiind intact, într'o zi sau alta vor putea să-l ia fără să mai aibă de luptat cu o hoardă ca aceea.

Și avu curajul să fugă.

Căci pentru acei tineri valoroși, cari nu fugiseră nici o dată din fața primejdiei, nici a oamenilor, nici a animalelor, nici a lucrurilor, le trebui mai mult curaj ca să fugă de cât ca să lupte.

Dar, n'aveau dreptul să înfrunte o moarte sigură, până ce nu erau încredințați că și Jan Bart era mort.

Când eșiră din ascunzătoare și începură să fugă, urcând colina, fură salutați de un concert de strigăte stridente și câteva sulițe, șuerând pe la urechile lor, se înfipseră în pământ.

Dar, ajunseră pe culme înainte ca vreuna să-i fi atins.

Și încrederea le înzeci forțele.

Scoborâră panta cu o repeziciune atât de mare, în cât indigenii rămaseră cu mult în urmă.

Vederea peisagiului le era mascată de o colină înaltă, dar destul de ușoară de urcat.

După o jumătate de oră ajunseră pe culme.

Și cu un strigăt de bucurie recunoscură regiunea de pe celălalt versant. Era aceea unde acostaseră. Sălbatecii aproape nu se mai vedeau în urma lor.

Colo jos, la doi kilometri, printre stânci și tufișuri era satul indigen. La un chilometru de țărm, pirogele. Erau deci siguri că vor scăpa.

Se opriră câteva minute ca să răsufle si Raimond exclamă:

— Dacă pirogele nu sunt ocupate, suntem salvați.

Scoborâră în goană, străbătură tot așa satul și ajunseră în micile canaluri în cari se găseau pirogile la adăpost de vânt și de valurile fluxului mării.

— Trebuie să luăm toate pirogele propuse Marius. Avem tot timpul.

Sfatul era bun.

Alergând din stâncă 'n stâncă, începură să caute toate pirogele prin canaluri și golfuri. Descoperiră șapte. Mai căutară încă vreo cinci minute, dar nu mai descoperiră nici una.

Pe când le strângeau pe toate la un loc, văzură ivindu-se pe culmea colinei, hoarda de sălbateci.

— Prea târziu! strigă Marius.

Și câteși trei săriră într'o pirogă de care erau legate celelalte.

Și luând fiecare câte o lopată împinseră în larg mica flotilă. Sălbatecii, furioși că le scapă prada, făcură gestul inutil de a le asvârli un stol de sulițe care dispărură în apă.

Două minute mai târziu, cei trei călători se găseau în siguranță la un cot al tărmului.

CAPITOLUL IV

Pălăria lui Jan Bart

Să profităm de ocazie, zise Marius și să căutăm printre stâncile de pe mal o plajă care să fie la adăpost de indigeni.

— Dac'am găsi una înconjurată de o stâncă mai accesibilă și cum suntem protejați de mare pe unde nu poate veni nici unul, am putea să ne odihnim, să găsim ceva de mâncare și să ne recăpătăm forțele, spre a tenta o nouă incursiune în scop de a relua Aerocul și a căuta urma lui Jan Bart.

Marius aprobă și Zomba deasemenea.

Mica flotilă, pe care o ascundea un perete de stâncă, urma marginea unui mic golf.

Oceanul era extraordinar de calm. In acel golf adăpostit, apa părea o oglindă.

Privită din față era atât de străvezie în cât lăsa să se vadă la câțiva metri adâncime minunata floră submarină și fauna care populează fundul mării.

Vremea era primăvăratecă. Pe cerul albastru câte un mic norulet alb se destrăma ușor. Arborii insulei răspândeau un miros puternic, care se amesteca plăcut cu emanațiile marine.

Simțeau o voluptate fizică, și cu toată grija de prietenul dispărut, și temerile de tot felul, Marius, Raimond și Zomba aspirau cu deliciu aerul parfumat.

Eșiră din golf și trecură dealungul unei coaste dominată de stânci sterpe.

Fără tranziție, după frumosul peisaj de adineaori urma sterilitatea unei stânci triste și goală înaltă de mai bine de o sută de metri și plantată deasupra unui abis fără fund.

— Nimic de făcut aici, zise Marius. Haidem înainte!

Sub impulsul puternic al brațelor prima pirogă zbura înainte, trăgând după dânsa pe toate celelalte.

Mai bine de un sfert de oră merseră dealungul stâncilor.

Raimond, în picioare, privea cu binoclul, deodată strigă:

— Stop !

Cele două lopeți rămaseră suspendate.

Raimond, servindu-se de lopată ca de o cârmă, făcu ca piroga să descrie o curbă repede, urmată de celelalte bărci.

Apoi, aplecându-se brusc, apucă un obiect pe care-l ridică în sus. Marius și Zomba de uimire rămaseră muți.

Milanezul bâlbâi însfârșit cu glas tremurător.

— Pălăria lui Jan Bart!

Raimond, cu ochii plini de lacrimi, zise cu glas sugrumat :

— Nu mă înșelasem.

O vedeam de câteva minute, dar nu-mi venea să cred.

— Dar atunci, exclamă Marius, marea comunică cu subteranele.

— Așa-mi închipuisem și eu.

Câteva minute, privind pălăria asvârlită în fundul pirogei, reflectară la ipotezele sau mai bine zis la certitudinea pe care le-o da acea descoperire.

— Ar trebui să știm, zise deodată Marius, dacă nu cumva și Jan Bart a fost asvârlit în Ocean. Dacă traversarea canalului subteran n'a fost prea lungă, a putut eși deacolo încă viu, căci e un minunat înotător.

In cazul ăsta ar trebui să fi fost asvârlit pe coastă, undeva pe vre-o mică plajă.

Să căutăm.

Voi vâsliți și eu mă voi uita.

— Da, da.

Și cu înzecită ardoare, stăpânindu-și emoția, care făcea să le tremure mâinile, Marius și Zomba mânuiră vâslele, pe când Raimond, stând pe bordajul pirogei, în față, cerceta coasta cu binoclul.

La est un promontoriu, înaintat mult în mare, stăvilea privirile. Pân'acolo stâncile mergeau perpendicular deasupra mării. Nu se vedea nici o plajă.

Raimond observă niște bucăți de lemn care pluteau pe mare și urmau direcția unui curent, și înțelese că acel curent venea de la extremitatea promontoniului.

Urmă curentul invizibil, dar însemnat de acele bucăți de lemne, mergând direct spre promontoriu.

Ajuns la el, văzu alte resturi de lemne venind de pe o plajă situată dincolo de acel imens promotoriu de stânci inaccesibile. Ii se păru cu putință ca eșirea canalului subteran să fi fost sub acea plajă. Spuse aceasta celorlalți doi.

— Nisipul trebue să se fi strâns acolo, fiind împins de apele, care se precipită în mare : un fel de plajă aluviană.

— Se prea poate ; dar ne vom putea da seama mai bine acostând, zise Marius.

Pirogile fură îndreptate într'acolo. Și odată ajunși, le

fu ușor să constate că ierburile și rămășițele de lemne veneau din fundul apelor, dela o distanță de câțiva metri de mal.

Nu mai încăpea îndoială că acolo răspundea lacul interior.

Pălăria ești de acolo și fusese dusă departe de curent.

Ajungând la stânci, observară sburând în jur păsări acuatice. Și atunci, simțiră deodată foamea, slăbiciunea și imensa oboseală. Toată excitația se potolise. In realitate mureau de foame. Numai voința și nervii exasperați îi mai putuseră susține.

— Să debarcăm, zise Raimond și vom fi mai liniștiți, după ce vom frige păsările astea și vom mânca și ouăle pe care trebue să le aibă în cuiburi.

— Se înoptează, e timpul să ne odihnim și noi, răspunse Marius. Mâine, când vom fi mai în putere cu corpul și cu sufletul, vom reîncepe cercetările.

Nu-și închipuiau că-și pregăteau aceeași hrană ca și Jean Bart.

Traseră câteva focuri fără nici o precauțiune, deoarece nu se temeau de vreun atac nici din spre partea insulei, nici din spre mare.

Și vreo douăsprezece păsări le căzură la picioare.

Trebuiau s'aprindă focul și n'aveau lemne, dar din fericire aveau pirogele.

Cu lovituri de secure sfărâmară una, făcând o provizie considerabilă de combustibil.

Fripseră păsările vârându-le ca în frigare în niște bucăți ascuțite de lemn pe care le țineau cu mâna deasupra focului. Le mâncară apoi cu o poftă nebună, deși n'aveau nici sare și nici pâine, și neobservând aproape neplăcutul gust de pește al acestor păsări acuatice ; apoi simțiră un somn irezistibil, Un gând vag, relativ la siguranța lor, le străbătu mintea ametită de somn, dar Raimond fu de părere, că deoarece luaseră toate pirogele, indigenii nu putea fabrica atât de repede altele, singurii arbori din insulă, fiind foarte departe de acea regiune.

Nici nu fu vorba de ronduri de veghe. Deși noaptea era senină și toată ziua strălucise soarele, aerul era foarte rece.

Inaintară pe plajă, spre a se adăposti de vântul maritim, îndărătul unei creste de stâncă găsiră un fel de firidă foarte comodă. Se lăsară să cadă pe nisipul fin și adormiră cuprinși de un somn greoi, din care nu i-ar fi trezit nici chiar o erupție vulcanică.

Când Marius se deșteptă cel dintâi, după obiceiul său, soarele era sus pe cer.

Își frecă ochii și privi spre mare. Dar, sări în picioare, scoțând un strigăt ;

— Pirogele au dispărut !

In ajun le trăseseră pe plajă.

Dar înțeleseră repede.

— Nebuni ce-am fost, să nu ne gândim la flux, strigă Raimond.

Am dormit mai bine de douăsprezece ore și fluxul și refluxul le-a târît.

Câteva minute explorară coasta, spre a vedea dacă nu cumva se opriseră dealungul promotoriului, sau în vreo baie. Dar nu se vedea nicăeri nici o pirogă. Fără îndoială, fuseseră trase de curent, dincolo de promotoriu, pe malul celălalt.

— Dacă n'ar fi prea departe, le pot ajunge înot.

Și Marius, care putea înota și două ore, se desbrăcă într'o clipă și intră în apă.

Raimond și Zomba se așezară jos ca să-l aștepte, cu un singur gând: să-l vadă întorcându-se mai repede cu piroga.

Dar, vai! După o oră, Marius se reîntoarse, singur.

— Nici nu le-am zărit măcar. Desigur, fiind târîte de curent în apropiere de locul unde se găsesc indigenii, aceștia au și pus mâna pe ele

— Noroc că n'am lăsat în pirogă și armele noastre.

— Da, zău, din fericire !

— Și pălăria lui Jan Bart e aci.

Intr'adevăr, debarcând, Raimond aruncase în mod mașinal, pălăria pe plajă, dar atât de departe, încât fluxul n'o luase. Marius se îmbrăcă. Examinară situația. Nu era de loc bună. Stânca din spatele lor forma o barieră de neînvins, nu puteau ești deacolo pe calea uscatului. Iar pe mare era și mai greu, fără nici o barcă !

Puteau înota până la capătul promotoriului. Dar Marius, care-l examinase, spunea că era tot atât de inaccesibil. Să iasă de partea cealaltă, sărind din stâncă 'n stâncă nu era posibil, decât pe o distanță de vreo sută de metri. Venea după aceea un zid neted de bazalt, care se înălța perpendicular cu suprafața oceanului; acest zid pe care Marius îl văzuse din față, întorcându-se dela promontoriu, se prelungea atât de departe încât nici un înotător, oricât de expert ar fi fost, n'ar fi putut să treacă dincolo de el.

— In asemenea condiții, suntem prizonieri pe plaja asta, declară Raimond.

— Da, suntem prizonieri !

Totuși, cu toate constatările descurajatoare, datoria noastră e să încercăm să eșim de-aci, nu prin partea din spre promontoriu, ci prin cealaltă.

— Dar, dacă spui că zidul e atât de lung, încât nu poate fi depășit înot !

— Am spus, ce e drept ! Dar trebue să încercăm. Suntem trei. Putem face cu schimbul. Doi să înoate si al treilea să facă pe mortul, lăsându-se să fie tras de ceilalți, și la fie-

care jumătate de oră câte unul din noi se va repauza. Astfel vom putea înota mai mult.

— Să 'ncercăm. Dar să luăm cu noi păsările care ne-au mai rămas. Poate să ne fie o rezervă de mare folos.

Se desbrăcară, făcând din haine și din arme câte un pachet pe care și-l legară pe spate. Intrară în apă și ocoliră promontoriul. Atunci abia văzură imensa dificultate. Stânca netedeă și verticală se întindea dealungul mării pe o distanță de câteva mile. Inotară totuși, schimbându-se după cum stabiliseră. Marius fu primul remorcat. După sforțări supraomenești, avură negrăita bucurie de a se putea agăța de o rădăcină și de a se sui pe mal. Aci căzură istoviți, aproape fără cunoștință și trebuiră s'aștepte să-și recapete forțele.

Erau de cinci minute acolo, când se simțiră apucați de umeri și văzură, plecate asupra lor, chipuri rânjite.

O larmă de nedescris izbucni în âur și o gloată de indigeni se îngrămădi în jurul lor, legându-i cu liane.

Inainte de a fi putut face un gest măcar, erau duși de acolo în pas gimnastic.

Asaltul fusese atât de brusc, încât n'avuseseră timpul să schimbe măcar un cuvânt.

Toată partea de est a insulei Paștelui e mărginită spre mare de stânci inaccesibile.

In unele puncte, acel zid de stânci, e scobit la nivelul mării, unde se formează mici plaje.

Pe una din acestea debarcaseră cei trei călători.

Intr'un singur punct, natura capricioasă formase o râpă acoperită de o vegetaație încâlcită, aceasta fiind singura parte păduroasă a acelei laturi a insulei.

Indigenii cu cei trei prizonieri pătrunseră printre arbori, al căror frunziș era atât de des, încât razele soarelui abia mai luminau.

Cei cari duceau pe prizonieri se opriră brusc privind pe un indigem mai înalt, care venea în urma lor cu ceilalți.

Acesta scoase un soi de mormăit ca acela al câinelui de păstor care ceartă o turmă întârziată, și purtători prizonierilor pătrunseră imediat într'o grotă ce se deschidea în coasta râpei.

Cei trei cercetași constaseră că în întunericul absolut, indigenii se călăuzeau după instinct, căci nu aprinseră nici o torță.

Străbăteau, desigur, mai multe săli, goale și vaste, judecând după sonoritatea pașilor purtătorilor.

Aceștia se opriră deodată, pe când un sgomot îndepărtat răsună în cavernă. Părea vuetul unui vânt puternic însoțit de tunete.

In momentul acela, indigenii aprinseră torțele cu ajutorul silicei și al ierburilor uscate. Și atunci prizonierii cari

erau inca legați și ținuți de mâini și de picioare, constatară că se producea un fel de panică.

Zgomotul deveni un vuet infernal repercutat la infinit de ecourile sonore ale subteranei.

Indigenii începură să urle, fugind în toate părțile. Iar cercetașii și Zomba se găsiră în întuneric, dar singuri.

Zomba fu primul care-și tăie cu dinții lianele dela mâini și apoi își deslegă picioarele. După aceea ajută pe ceilalți doi să-și desfacă legăturile.

— Ce 'nseamnă sgomotul ăsta ? — strigă Marius.

— Formidabilul vuet părea că e format de mii de bubuituri de tun și deodată un fulger ilumină grota. Pământul se cutremură sub picioarele tinerilor.

Înțeleseră și instinctul conservării le dete forțele.

— E un vulcan care erupe ! urlă Raimond.

— Să fugim ! Să fugim !

Se precipitară în mijlocul întunericului, întorcând spatele luminii.

Zgomotul devenea tot mai mare. In spatele lor țâșneau flăcări luminând în mod sinistru cavernele din jur.

Fugind ca niște animale urmărite, ce sperau oare ? Unde se duceau ?

Nici ei singuri nu știau. Dar, fugeau instinctiv, trecând dintr'o grotă într'alta. Această fugă nu ținu decât două minute, dar li se părură ore întregi. Deodată văzură soarele. Fără să-și dea seama că se găseau în fundul râpei, alergară spre mare.

Muntele, sub acțiunea gazelor interne, se prăbușea.

Și în mijlocul unui sgomot spăimântător, tot ce era viață în subteranele pământului, fu nimicit în acel groaznic cataclism.

CAPITOLUL V

Glasul lui Jan Bart

Pe țărmul mării, Raimnd, Marius și Zomba complet nimiciți de vertiginoasa succesiune a acelor incidente și a acelor fenomene năpraznice, rămaseră câteva ore într'o stare de absolută încremenire. Dar, când își deteră iarăși seama de cele din jur și-și recăpătară sângele rece, se văzură goi.

Constatară totuși cu o bucurie imensă că agresorii lor nu le luaseră hainele și armele pe care și le legaseră în spitnare. Se îmbrăcară în grabă, schimbând reflexii asupra erupției vulcanice.

Și hotărîră, de oarece accesul în insulă de partea asta le era acum mai ușor, să pornească imediat în căutarea aeroclului.

Înțelesese că în insula aceea infernală, unde veniseră din simplă curiozitate, excitați de cuvintele misterioase ale primarului din Punta-Arenas și unde daseră peste aventuri atât de periculoase, pe când nu se așteptau să vadă decât lucruri pitorești, — ar fi sfârșit prin a-și pierde viața, dacă nu găseau cât mai curând Aeroc-ul spre a putea pleca din acele locuri.

— Și totuși, insistă Raimond, nu putem pleca de aci fără să fim siguri că Jan Bart e mort.

Trebue să ne încredințăm de acest lucru, chiar de-ar trebui să rătăcim luni de zile pe această insulă. Trebue cel puțin să-i găsim cadavrul.

Sughițurile de plâns îi întretăiau cuvintele.

Marius, plângând și el, continuă cu glasul sugrumat de durere :

— Un cadavru, dacă nu e mâncat de rechini, e totdeauna asvârlit înapoi de mare. Dar pe aci nu se văd rechini.

Căutând, trebue să-l găsim.

— Dar nu-l putem căuta în mod absolut metodic, decât cu Aeroc-ul.

Deci, haidem de aci. Să mergem spre colină. Chiar de-

ar fi să cădem pe aeroplan pe jumătate morți, trebue să-l găsim.

Pe când vorbeau astfel, Zomba pusese să frigă păsările pe care le păstrase înfășurate în hainele sale.

După ce mâncară și băură apă din pârâul care nu se retrăsese sub acțiunea erupției, căci desigur aceasta se produsese pe celălalt versant, — cei trei tineri porniră spre interiorul insulei.

A descrie suferințele lor fizice și morale pe cari le îndurară în zilele următoare, ar fi imposibil.

Și ar fi să repetăm aceleași lucruri dureroase.

Șapte zile dearândul explorară, în zadar, insula.

Se întâlniră de mai multe ori cu indigenii; fură nevoiți să lupte și să ucidă.

Totuși vulcanul în erupție răspândise, desigur, panica printre ei, căci erau mai puțin agresivi.

Cu inima sfâșiată de tristețe și durere, gândindu-se la Jan Bart și susținuți de speranța de a regăsi Aeroc-ul, se îndârjiră să caute mereu.

Și nu știură nici odată de ce nu regăsiră în cursul acelor șapte zile craterul în formă de arenă, unde văzuseră aparatul.

Probabil că și configurația insulei contribuia la aceasta.

Diversele sale aspecte au asemănări atât de bizare și e presărată la infinit de statui și de piramide atât de identice, în cât desigur că fuseseră de zeci de ori prin acelaș loc, crezând că sunt în altă parte.

Rătăceau la întâmplare, printr'un fel de labirint sub cerul liber. Din fericire, nu suferiră de foame. Se înapoiaseră de mai multe ori pe țărmul mării ca să vâneze păsări acuatice; de două ori chiar străbătură un sat părăsit, unde găsiră niște iepuri.

Intr'o pădurice, asemenea aceleia în care Zomba prinsese pe un sălbatic, Zomba descoperi rădăcini comestibile.

In seara celei dea șeaptea zile se găsiră la intrarea unui fel de strâmtori formată între două conuri de cratere stinse.

Hotărâră să petreacă noaptea acolo și stabiliră rondurile de veghie, al căror obicei îl reluaseră în ultimul timp.

Noaptea trecu în liniște.

A doua zi de dimineață, după ce mâncară din abundență (căci spre a fi liberi să umble toată ziua prânzul principal îl luau la răsăritul soarelui) se pregăteau de plecare, întrebându-se dacă nu vor sfârși prin a muri pe acel pământ inospitalier, când Raimond, care rămăsese mai în urma celorlalți, ridică fruntea și privi spre stânga cu atentie încordată.

Și murmură :

— Nu ! nu ! nu se poate ! Sunt jucăria unei iluzii !

Totuși se dete doi pași înapoi, se plecă spre strâmtoarea unde poposiseră și ascultă.

Marius și Zomba, care se întorseseră spre dânsul, văzându-l în acea atitudine de așteptare, se înapoiară.

Raimond le făcu semn să tacă.

Dar și chipurile tovarășilor săi exprimară o nemărginită surprindere.

Și ei se plecară și ațintiră urechia.

Raimond murmură :

— Nu, nu, nu mă înșel! nu mă înșel! Auzi Marius ? Auzi, Zomba ?

— Mii de pipe! Aud, dar nu-mi pare adevărat !

Zomba, nemișcat ca o statuă șoptea :

— Stai bun! Stai bun !

Ce auzeau ?

Se ridicară în acelaș timp.

— Nu mai aud, zise Raimond.

— Nu.

— Atunci nu e o halucinație! nu era un zbârnăit în urechi, căreia imaginația mea îi da o semnificație reluă Raimond.

— Și eu am auzit foarte clar. Repetă ce-ai auzit, ca să vedem dacă sunt aceleași cuvinte.

Extrem de palid, Raimond murmură.

— Doamne! Doamne sfinte, ajută-mă!

— Și e vocea lui Jan Bart! zise Marius cu glas tremurător.

— Da, dar repetată ca de un ecou. Și ultimile silabe păreau repetate de mai multe ori.

— Da ! da !

Dar, tresăriră câteși trei, murmurând silabele, care din nou le izbiseră auzul.

— A strigat iar: Doamne, ajută-mă !

— Și mai tare ! zise Marius.

— Dar, atunci e aci în vreun loc din jurul nostru.

Și cu un gest larg Raimond arătă muntele în mijlocul căruia se forma strâmtoarea.

— Da, e aci ! Dar unde ? unde ? ecoul vine din toate părțile, din dreapta, din stânga...

— Numai din dreapta și din stânga, întrerupse Marius. Așteaptă !

Și întorcându-se întâi spre dreapta, apoi spre stânga strigă cu voce tunătoare:

— Jan Bart! Jan Bart! venim! venim!

Apoi se priviră fericiți, tremurând de emoție.

— Nu mai încape îndoială, răspunse Raimond. Ecoul se aude din dreapta și din stânga dar vocea vine din direcția asta...

Și arătă strâmtoarea.

— Intr'adevăr, de partea cealaltă, nu e decât câmpia. Dacă Jan Bart ar fi căzut îndărătul vreunei statui, vocea ar veni direct spre noi, iar nu ecoul ei.

— E just, aprobă Raimond.

— Atunci, înainte, fără șovăire.

— Da, da.

Raimond fugi înainte, urmat de ceilalți.

Strâmtoarea forma un fel de râpă care șerpuia mai întâi prin mijlocul muntelui, apoi urca însăși muntele în diagonală extrem de înclinată.

Cei trei cercetași o urcară, ajutându-se cu mâinile, cu picioarele, cu genuchii, târându-se, agățându-se, proptindu-se de cele mai mici excrescențe, de rădăcini, de mărăcini, de tufișuri, fără să se oprească, fără să răsufle, împinși de o exaltare nemărginită.

Și după ce făcură, timp de un sfert de oră acel violent soi de exercițiu, Marius, punând mâinile pâlnie în jurul gurii, strigă, spre înălțime :

— Jan Bart ! unde ești ? Răspunde !

Ascultară, palizi și tremurând de dureroasă așteptare.

Și de data asta, auziră, nu ecoul, ci vocea slabă, care părea că vine de departe, din adâncul pământului de și cădea totuși din cer, lucru care părea și mai straniu.

— Raimond! Marius! Zomba! ajutor!

— Venim! curaj !

Și urcară iarăși panta din ce în ce mai repede și mai anevoioasă, timp de o jumătate de oră.

Insfârșit râpa se termină la picioarele unui zid de lavă pietrificată, care se înălța vertical.

Il măsurară cu privirea. Putea să aibă vreo zece metri. Pe când îl priveau, gândindu-se cu groază, că era inaccesibil, auziră foarte clar, vocea lui Jan Bart:

— Marius! Raimond! Zomba!

— Înțeleg! strigă Raimond. E în vreo cavitate, dincolo de zidul acesta de lavă, în vreun crater stins !

— E uimitor! în ce mod o fi ajuns acolo? răspunse Marius. I-am găsit pălăria la atâția kilometri de-aci.

— Vom afla mai târziu.

Principalul acum e să-l salvăm. Poate să moară de foame și de sete, cine știe !...

— Trebuie să ne cățărăm! zise Marius, privind zidul.

Acel zid era înspăimântător atât prin aspectul său, cât și prin faptul că li se părea o barieră de netrecut între ei și scumpul lor prieten.

Zece metri! n'aveau nici un fel de cange care s'o prindă de stâncă și nici o frânghie pe care s'o lege de cange; nu era nici o crăpătură în care să pună piciorul, nici o rădăcină de care să se agațe !

Și totuși trebuiau să ajungă, chiar de-ar fi trebuit să-și lase unghiile în stâncă.

— Nu e cu putință să ne urcăm unul în spinarea altuia, zise Raimond.

Chiar dac'am sta în picioare, eu la extremitatea brațelor lui Zomba și tu Marius, într'ale mele, tot ar mai rămâne dela brațele tale în sus cel puțin patru metri.

— Așa mă gândeam și eu. Dar dac'am putea, ocolind muntele, să găsim un punct unde zidul ar fi mai puțin neted, chiar la șase metri deasupra noastră, mie mi-ar ajunge un nimic de care să mă agăț. Servindu-vă de cingătoarele noastre prinse una de alta ați putea să mă ajungeți și voi, mai ales, dacă mai legați și basmalele de la gât.

— Și curelele dela carabine! adăogă Raimond. Toate împreună ar forma o frânghie destul de lungă. Dar trebuie ca unul să fie sus ca s'o poată întinde celorlalți.

— Tocmai pentru asta spun să căutăm.

Locul unde se găseau forma o platformă îngustă ce înainta vertical deasupra prăpăstiei formată de râpă și se prelungea în dreapta și în stânga ca o cornișă din ce în ce mai îngustă mergând tot deasupra unor precipiții.

O urmară până unde se putea, spre stânga. Dar, în zadar examinară peretele de lavă. Era absolut neted. Intorcându-se, încercară spre dreapta.

Marius, deodată, ridică brațele.

— Ia priviți, colo sus!

Raimond și Zomba, cari veneau în urma lui, ridicară ochii.

La patru metri deasupra lor peretele forma ca o treaptă. Una singură! Foarte îngustă, foarte scurtă, pe care abia puteau sta câteși trei, strângându-se unul lângă altul.

Un pas greșit i-ar fi precipitat în abisul, deschis dedesubtul lor.

Dar dacă o puteau ajunge și se puteau menține pe ea și apoi forma deacolo o scară din corpurile lor, desigur că Marius ar fi putut să se agațe de marginea superioară.

Era o încercare nebunească! Dar, singura în fața imposibilității absolute.

Totuși, privind dedesubtul lor și apoi în sus, cei trei tineri, ori cât erau de curagioși, se cutremurară.

In momentul acela se auzi vocea lui Jan Bart atât de disperată, atât de perceptibilă, atât de clară, încât se părea că nu era despărțit de dânșii decât de un foarte subțire perete de lavă.

— Trebuie! Trebuie! Mii de pipe! strigă Marius.

E singura încercare posibilă. Dacă nu izbutim, înseamnă că providența ne părăsește.

— Trebuie! repetă Raimond.

Zomba nu zise nimic. Privi pe tinerii săi stăpâni. Se

lipi de stâncă și întinse amândouă mâinile lui Raimond. Acesta înțelese.

Se prinse de umerii giganticului negru, sări cu picioarele în mâinile lui și se lăsă să fie ridicat. Apoi lipindu-se la rândul lui de perete, lăsă brațele în jos, ca să prindă de mâini pe Marius, care se și cățărase până la gâtul lui Zomba.

Foarte sprinten, gimnastic de o uimitoare supleță, pentru Marius fu un simplu joc ca rezimându-se cu picioarele de perete să se cațăre pe corpul lui Raimond, care încetul cu încetul ridică brațele.

Ajuns pe capul lui, rezimă mâinile de perete și se înălță. Raimond cu o sforțare, apucă pe Marius de picioare și îl ridică.

Milanezul, cu mâinile lipite de stâncă se rezimă cu corpul ca să nu-și piardă echilibrul. Și astfel în picioare pe mâinile lui Raimond, care sta cu brațele întinse, fiind și el în picioare pe mâinile întinse ale lui Zomba, se găsi aproape de treapta săpată în zid.

Incercă să vadă cât era de solidă.

Sigur de izbândă, întinse brațele. Cu o mișcare prudentă, lentă și progresivă, puse pieptul la înălțimea treptei. Se plecă într'o parte, ridică piciorul drept și rezimă genuchiul pe treaptă. Se ridică, puse mâinile deasupra și într'o secundă fu în picioare.

— Am ajuns! Așteaptă Raimond. Să văd dacă avem destul loc.

Măsură spațiul din ochi. Erau nouăzeci de centimetri în lungime și patruzeci în adâncime. Șase picioare aveau destul loc. Și mai rămâneau câțiva centimetri în adâncime, ca să se poată da cu un picior înapoi spre a nu pierde echilibrul.

— Atenție! Aruncă-mi cingătoarea Raimond.

Raimond cu gesturi lente și prudente, își scoase cureaua asvârlind un capăt lui Marius care, îngenuchiat pe treaptă, o prinse.

Legând-o împreună cu a lui și cu cureaua dela carabină formă o frânghie destul de lungă ca s'ajungă până la Zomba.

Se propti bine pe picioare.

— Prinde-te de frânghie, Raimond.

Intr'un minut Raimond fu alături de dânsul. Dar mai greu fu să tragă pe Zomba care era foarte greu.

Spre a-l ridica cei doi cercetași trebuiau să prezinte o rezistență puțin obișnuită, care era micșorată de puținul spațiu disponibil.

Nu puteau spera de cât în energia morală și în forța mușchilor.

Din fericire, Zomba urcându-se, se putea propti cu picioarele în peretele de piatră.

Raimond strigă :

— Zomba! descalță-te ca să te poți propti cu picioarele în zid.

Negrul, care avusese aceiași idee, se și descălțase.

Își legă ghetele pe umeri.

— Stai bun! Ești gata voi?

— Da!

Zomba apucă frânghia și, încet, fără zguduituri, cu corpul îndoit în două și rezimându-și picioarele de perete, se urcă.

Raimond și Marius ținând frânghia înfășurată în jurul mâinilor lor reunite, făceau sforțări enorme, ca să nu fie târâți înainte de greutatea lui Zomba.

Simțeau deja mușchii slăbindu-le, când negrul se prinse cu mâinile de marginea micei platforme. După o clipă era alături de ei. Acum trebuia să reînceapă fantastica încercare. Dar, se putuseră ridica la patru metri depe o bază solidă și largă, formată de corniza de piatră. Acum trebuiau să urce șase depe o bază strâmtă și scurtă.

Luară aceleași dispoziții.

Dar Zomba trebui să le întindă mâinile cam dintr'o parte, căci spațiul strâmt nu le permitea să se așeze unul în fața altuia.

Raimond fu ridicat. Marius mai lungi frânghia cu cingătoarea lui și cu cureaua de la carabina lui Zomba.

Iar carabinele le legară de cureaua mai subțire de la flaconul cu rom al negrului.

Marius ajunse fără greutate pe spinarea acestuia. Dar să se agațe de Raimond fu într'adevăr ceva vertiginos.

Sub această scară vie, patru metri de stâncă, apoi o corniză de piatră și prăpastia. Deasupra, stânca netedă! Cea mai mică clătinare a lui Zomba ar fi făcut pe Raimond să-și piardă echilibrul și i-ar fi precipitat pe cei doi cercetași în fundul abisului.

Dar Zomba era tare ca o statuie de bronz. Nu-i tremura nici un mușchi. Strângea dinții și ochii lui căscați păreau de sticlă din pricina imobilității absolute la care tindea toată ființa sa.

Marius se urcă încet. Se agăță de prietenul său ca de un trunchi de arbore, lipindu-se cât putea mai mult, pe când acesta se rezima de perete, cu ochii închiși ca să nu-i vie nmeteală privind abisul.

Milanezul ajunse, în sfârșit, cu genuchii pe umerii lui. Se rezimă, puse mâinile pe perete și spuse:

— Ia-mă de picioare, Raimond, și ridică-mă încet.

Raimond execută mișcarea.

Mușchii brațelor se întinseră, obrazul îi se congestionă, gâtul se umflă sub presiunea sforțării supra omenești.

Dar, când Marius, ridicat în picioare la extremitatea

brațelor camaradului său, întinse pe ale sale, scoase un geamăt de disperare.

Mai lipseau cel puțin douăzeci de centimetri de la vârful degetelor sale până la marginea zidului.

Calculaseră în mod aproximativ înălțimea, care era mai mare de șase metri.

Cu obrazul aproape negru, dar fără cel mai mic tremur și cu glasul destul de clar, Raimond zise:

— Ce e, Marius ?

Marius deschise gura, dar nu scoase nici un sunet.

Bravul și generosul băiat se gândea că o emoție putea turbura pe Raimond, răpindu-i toate forțele.

Nu răspunse.

— Voi face o sforțare, voi sări. Dacă ajung colo sus, e bine. Dacă dau greș cad deaîndăratele și amîn!

Era un sacrificiu indispensabil, dacă voia să riște această ultimă posibilitate de salvare.

A renunța la acea sforțare supremă și nebunească, însemna a renunța de a scăpa pe Jan Bart. Dar n'ar fi consimțit nici odată la una ca asta.

Acea dureroasă nehotărâre, dură, poate, un minut și Raimond fu surprins de tăcere.

— Marius, ce ai ?

Iar Marius îi răspunse, eroic:

— Răsuflu și mă agăț. Așteaptă ! Acuma...

Pe când spunea: „Acuma", Marius se plecă puțin, ca un animal care se strânge pe picioare ca să facă un salt; și cu toată puterea, sări din mâinile prietenului său.

Victorie !

Saltul îl făcuse să câștige treizeci de centimetri și mâinile îi se prinseră de marginea peretelui.

Raimond lăsase brațele în jos și privi puțin în sus.

Văzu pe Marius, ceva mai sus de cât își închipuia. Înțelese și emoția îl făcu să tremure, riscând să-l facă să-și piardă echilibrul.

Cu mâinile lipite de perete, se înțepeni, murmurând :

— O să te poți urca, Marius ?

— Mă urc.

Intr'adevăr, îl văzu înălțându-se încet, făcând o sforțare și așezându-se pe marginea peretelui.

Imediat, după aceea, auzi vocea lui Marius strigând:

— A ! aci e loc ! E o adevărată platformă. Suntem salvați și noi și Jan Bart.

— Centurile !

— Da ! da !

Ingenuchiase. Râdea. Ochii îi străluceau de fericire și buzele sale rosteau cu un ton triumfător: Mii de pipe, tunete și fulgere, pe toți dracii!...

— Urcă-te, strigă el. asvârlind ciudata frânghie.

Se urcă întâi Raimond, apoi Zomba.

Și le fu mai ușor să suporte greutatea negrului, de oarece se puteau întinde pe stânca aproape plană. Platforma era perfect circulară. Avea o lărgime de vreo treizeci de metri. Cu un salt fură pe margine.

Văzură, jos, o vastă arenă, în fundul căreia strălucea apa unui lac. Pe o mică plajă, Jan Bart era întins, cu brațele în cruce. Un sughiț de plâns îi zgudui.

— Iată-l, iată-l !

— Jan Bart ! Jan Bart !

Cu o bucurie nespusă, văzură corpul mișcându-se și auziră glasul extrem de slab zicând :

— Ajutor ! ajutor !

— Venim, urlă Marius.

Era mai ușor de spus decât de făcut.

Trebuiau să se scoboare și apoi să se urce din nou. Dar, văzură aproape îndată aceea ce Jan Bart nu văzuse de jos, din pricina diferenței de perspectivă pe care o prezintă un crater văzut de cineva care se găsește în fundul său, sau în vârf.

Un fel de corniză scobora în diagonală, tăind de sus în jos acele zid interior. De jos forma sa de jghiab se confunda cu diversele colorațiuni ale rocei.

N'aveau de cât să se așeze în jghiab și să se lase s'alunece până jos. Puteau să-și piardă echilibrul și să cadă. Și afară de asta jghiabul n'ajungea până jos.

Se oprea la patru, sau cinci metri deasupra lacului, iar plaja era la vreo douăzeci de metri mai departe.

Trebuiau să facă un salt de patru metri în apă și să înoate până la plajă.

— O baie nu ne sperie și armele nu vor suferi, observă Marius. Haidem dar !

— Haidem !...

Ținând mâna dreaptă deasupra sa pe peretele de lavă, Raimond se lăsă să alunece dealungul jghiabului, lăsând în jos mâna cealaltă ca să-și menție echilibrul.

După el veniră Marius și Zomba.

— Mii de pipe! parc'ar fi toboganul de la bâlci, urlă Marius, nebun de bucurie, la gândul că va salva pe Jan Bart.

Zomba, cu riscul de a se rostogoli, făcea gesturi de nebun.

— Auu ! Auau ! !...

Dar, bucuria îi fu fatală. La zece sau doisprezece metri, înainte de a se termina jghiabul, pierdu echilibrul, sări peste cei doi tineri și căzu în lac.

— But! strigă Marius: Zomba era grăbit să facă o baie!

Făcu un gest și i se întâmplă acelaș lucru.

Dar, după ce se scufundară în adâncime reveniră la su-

prafață și înotară alături de Raimond, care, mai calm, se scoborâse în mod normal.

Pe plajă alergară la Jan Bart și îngenuchiară lângă dânsul. Marius îi desfăcu buzele și îi turnă romul pe care-l mai avea în flaconul său.

Raimond și Zomba îl desbrăcară și îl fricționară cu putere, după ce-și scoaseră și ei hainele pline de apă.

Sub acțiunea fricțiunilor și a soarelui arzător, Jan Bart deschise ochii, în care se citea o nespusă gratitudine și fericire.

Zomba se grăbi să scoată din buzunar resturile de friptură și de rădăcini pe care le păstrase dela ultimul lor prânz.

Ii puseră în gură bucățele foarte mici pe care Jan Bart le mestecă încet de tot. Apoi, după ce termină îi mai deteră câteva picături de rom, din flaconul lui Zomba. O oră după aceea, Jan Bart era în picioare. Foarte slab ce e drept, dar putea umbla și vorbi.

Își povestiră reciproc cele ce li se întâmplaseră de când fuseseră despărțiți. Totul se explică. Jan Bart observase că lacul acela, care comunică prin diverse canale cu lacul subteran și cu marea, avea la suprafață mișcări violente, mai ales la mijloc, unde răspundea izvorul subteran. Și aceste mișcări corespundeau cu orele fluxului și refluxului.

Pe când el fusese transportat într'o direcție, de fluxul și refluxul interior, era logic ca pălăria sa, mult mai ușoară să fie dusă într'altă parte.

Explicațiile durară toată ziua, în timpul căreia luară două prânzuri abundente. Astfel că Jan Bart, reconfortat de hrană și mai ales de prezența camarazilor săi, se simțea la sfârșitul zilei în stare să încerce a doua zi să iasă din crater și să pornească în căutarea Aeroc-ului.

In excursiile lor din timpul acelor nouă zile, Raimond, Marius și Zomba își daseră seama, cu toată ciudata asemănare dintre ele, de diferitele locuri străbătute; și examinând împrejurimile din înălțimea craterului puteau ști imediat ce locuri anume să mai viziteze și pe care să le excludă.

Poate chiar de acolo sus ar fi putut cu binoclul să descopere și aeroplanul.

Nu se gândiseră la sosire, fiind prea dornici de a ajunge mai curând la Jan Bart.

Și cu aceste hotărâri precise, se întinseră pe nisip, în hainele lor bine uscate la soare și, curând, adormiră.

De o săptămână, aceasta era prima noapte bună.

Desteptându-se la razele soarelui, se simțiră plini de forte, de bucurie, de încredere în viitor și siguri că vor găsi curând aeroplanul.

CAPITOLUL VI

Ce mister ?

Prima problemă care se prezintă cercetaşilor fu eşirea din crater. Pentru a scoborî în el, reuşiră prin jghiabul acela natural, care nu se vedea de jos.

Dar, acum când îi cunoştea poziţia, chiar Jan Bart îl distingea dintre diversele colorăţiuni ale stâncei.

A ajunge de jos la extremitatea inferioară a acelui jghiab părea destul de anevoios, căci, — după cum am văzut, — nu ajungea până la plajă, ci deasupra apei, care era destul de adâncă în acel loc.

Raimond fu acela, care găsi ideea potrivită.

— Avem securi. La urma urmelor lama lor nu ne e indispensabilă şi îi putem strica tăişul, ca să tăiăm în stâncă treptele pe care să ne urcăm până la jghiab.

— Minunată idee, mii de pipe ! Rămâne de văzut, dacă oţelul va putea ataca massa asta pietroasă.

— Să încercăm, zise Jan Bart.

Zomba dete o lovitură viguroasă în peretele de lavă.

Nimic nu e mai dur decât lava solidificată. Totuşi ea poate fi tăiată în mod destul de regulat.

In unele localităţi italiene serveşte la pavarea străzilor.

Intr'adevăr, lovind în sens absolut perpendicular în stânca vulvanică, tinerii constatară că puteau foarte lesne săpa treptele de care aveau nevoie.

— Cum de nu m'am gândit la asta? — zise Jan Bart. De atâtea zile de când sunt aici, aşi fi putut desigur să sap una după alta treptele necesare spre a ajunge colo sus.

— Nu regreta, zise Raimond, căci dacă te-ai fi dus sin-

gur în insulă, înainte de a ne întâlni, ai fi căzut la sigur victima indigenilor.

Și din clipa aceea, timp de aproape o oră nu mai vorbiră. Se mulțumiră să lucreze. Treptele fură săpate în diagonală, în așa mod în cât s'ajungă până la jghiab. După prima, Zomba săpă pe a doua, apoi pe a treia. Pe urmă se odihni și fu înlocuit de Marius. La a cincea și la a șasea îi luă locul Raimond. Apoi iarăși Zomba, și așa mai departe. Jan Bart, fiind încă destul de slab, fu scutit de o muncă atât de grea.

Astfel, cu osteneală, dar fără nicio greutate, ajunseră la extremitatea inferioară a jghiabului. Acolo, punându-se în genuchi și ajutându-se cu mâinile n'avură de cât să urce încet și ajunseră în vârful craterului. Deacolo, examinând tot terenul din jur cu binoclul, descoperiră cu bucurie, dar destul de departe, acea arenă naturală, în care se găsea Aeroc-ul.

In jurul aparatului, nu mai era mulțimea de sălbateci, ci numai vreo doisprezece din ei prosternați.

Fără îndoială, adoratorii, schimbându-se mereu între ei, formau un fel de serviciu religios perpetuu.

— Dar, unde sunt ceilalți? întrebă Raimond.

— Mii de pipe! E de prisos să ne mai batem capul! Acum când știm unde e Aeroc-ul, haidem direct acolo.

— Mi se pare greu de scoborât în câmpie, observă Jan Bart.

— Nu, vom scoborî pe partea pe unde am venit. Cu ajutorul cingătoarelor și curelelor noastre vom putea face frânghia necesară și ne vom scoborî întâi pe treapta din stâncă, apoi pe corniză și pe urmă în râpă.

— Da, zise Marius, trei vor scoborî ușor, dar al patrulea, care va trebui să rămâie sus ca să ție frânghia, — și acela va fi Zomba pentrucă e maiputernic, — cum va face ca să se coboare ?

— Nu va rămâne nimeni colo sus, zise Raimond. Vom săpa în stâncă o gaură în care vom vârî o coadă de secure, de care vom lega frânghia, și când vom ajunge jos, va fi de ajuns s'o tragem cu putere ca să iasă depe lemnul de care va fi prinsă.

— Bravo ! aprobă Marius și cum coada securelor noas-

tre e foarte solidă, n'avem de ce să ne temem că se va rupe.

Puseră imediat în practică acea idee, lăsând în gaură securea cea mai stricată, de vreme ce trebuiau s'o piardă. Astfel, ajunseră până la treapta naturală, pe care abia încăpeau câteși patru.

Zomba se lăsă primul în jos, iar Raimond îi aluneca pe spinare. Marius și Jan Bart, fără să se servească de frânghie făcură acelaș lucru unul după altul.

Ajunși cu toții pe corniză porniră spre râpă. Dar, acolo îi aștepta o cursă. Nu bănuiseră că vreo câțiva indigeni îi văzuseră, pe când cercetau insula cu binoclul.

Când ajunseră în fundul râpei fură primiți de cete de sălbateci care urlând, alergau din toate părțile, aruncându-se asupra lor.

Fură trântiți la pământ, călcați în picioare, legați de mâini și de picioare cu liane solide și fiecare fu luat în spinare de câte un indigen care porni în pas de cursă.

Timp de câteva minute rămaseră ca încremeniți.

Dar, avură timpul să vadă că Zomba se retrăgea în râpă, probabil nefiind văzut de indigeni. Și înțeleseră că se ascundea sprea a încerca să-i elibereze.

Se ferira să-l strige și binecuvântară, în gând, pe credinciosul servitor.

— Hotărât lucru, zise cu glas tare Raimond, n'avem noroc cu sălbatecii din insula Paștelui. Iată niște oameni dezarmați, cari găsesc mereu mijlocul să ne învingă.

Caravana se opri, ca prizonierii să fie luați în spinare de alți purtători, aleși printre cei mai voinici; apoi porni din nou.

Indigenii erau cel puțin vreo două sute. Săreau mereu în jurul purtătorilor, agitând sulițele și vociferând. Iar de prin toate colțurile, din dărâtul piramidelor și al coloanelor eșeau mereu grupuri de femei și de copii, țipând și țopăind în urma lor.

Ajunși într'o vastă câmpie toți se opriră.

Și acolo, cercetașii puși în picioare și ținuți de câte doi sălbateci văzură ceva extraordinar și anume: o spânzurătoare, construită la perfecție.

Părea foarte veche, dar foarte solidă.

— Ia uite! exclamă Marius. Insula asta e cea mai ex-

traordinară din tot ce am văzut pân'acum. Iat'acum și o spânzurătoare ca în țările civilizate!

— Fără îndoială, întrerupse Jan Bart, a fost construită de navigatori cari au stat mai mult timp aci și au crezut de cuviință să facă execuții aproximativ legale.

— Ei bine, zise Raimond. Cred că nu-și vor da osteneala să întrebuințeze forme legale cu noi. După câte văd, vor să ne spânzure.

— Mii de pipe! Doar n'o să-i lăsăm, zise Marius.

Dar cum în furia lui făcu o mișcare violentă, fu trântit la pământ de o duzină de sălbateci și imobilizat.

Atunci, cercetașii asistară la pregătirile, pentru spânzurarea lor.

Doi sălbateci se cățărară ca niște maimuțe în vârful spânzurătoarei și legară niște liane solide de brațul rotunjit în așa mod în cât frânghiile puteau aluneca întocmai ca pe roata unei macarale. Și înainte ca să se fi putut zbate cel puțin, fură atârnați de picioare cu capul în jos.

Lucru ciudat, nu li se luaseră armele, așa că aveau fiecare: carabina în bandulieră, browningul în tocul de piele și securea la brâu, afară de Jan Bart care-și lăsase pe a sa înfiptă în peretele craterului.

Stând în poziția aceasta, care nu era incomodă de cât fiindcă făcea să le năvălească sângele la cap, văzură pe sălbateci aliniindu-se pe trei rânduri și dansând un dans nebunesc în sunetele unui tam-tam de lemn în care bătea vrăjitorul tribului.

Indărătul lor, femeile dansau și ele în loc, bătând din mâini și scoțând urlete ascuțite.

Deodată ca și când insula ar fi conținut o nesecată bogăție de lucruri neașteptate și extraordinare, cercetașii, cari țineau ochii deschiși cu toată poziția neplăcută în care se găseau și care putea deveni chiar periculoasă, văzură desfăcându-se rândurile dansatorilor și printre ei precipitându-se un fel de lup care începu să danseze și el în jurul strigoiului, care sta jos și bătea din tam-tam.

Acel animal bizar, care trebuia să fie de o specie foarte rară, căci tinerii nu mai văzuseră nici unul de felul acela în numeroasele lor peregrinări, — dansa pe picioarele dinapoi întocmai ca un urs.

Și cu o nouă ardoare, cu strigăte mai ascuțite și mișcări mai dezordonate, mulțimea reîncepu să danseze.

Femeile formară o horă în jurul horei formată de bărbați, dar învârtindu-se în sens contrar cu aceștia.

Dansul acesta ciudat ritmat era însoțit de gesturi cadențate și de o modulație de trei note, începând de la un ton jos la unul foarte ascuțit.

— Ei, Marius, zise Raimond, inbecilii ăștia m'au legat prost. Lianele de la picioarele mele se desfac singure, dac'așî voi-așî putea să mă desfac imediat.

— Ferește-te să faci una ca asta! Ia seama să nu se desfacă mai bine, căci dac'ar prinde de veste le-ar lega imediat la loc.

— S'așteptăm o ocazie mai bună, zise Jan Bart. Dacă ne-au spânzurat de picioare asta înseamnă că n'au intenția să ne ucidă imediat. Poate că e o ceremonie specială religioasă ale cărei victime suntem.

S'așteptăm mai bine și să pândim momentul oportun.

— Să nu uităm pe Zomba! Mii de pipe, el e liber. Trebue să dea târcoale pe-aci și va veni îndată ce va putea.

Dar în poziția aceea le era greu să vorbească și cea mai mică mișcare sporea amenințarea de congestie pe care începeau s'o resimtă.

Tăcură, căutând să stea nemișcați, ca să nu imprime corpului lor acea legănare, care ar fi putut trage liana cu care erau atârnați, ceeace ar fi fost foarte primejdios.

Câteva minute scena nu se schimbă. Dar, se auzi un urlet, care domină pe toate celelalte și venind de dincolo de cele două cercuri formate de dansatori. Aceștia se opriră brusc privind spre câmpia de unde răsunase urletul.

Cercetașii văzură pe un indigen eșind din rândurile dezordonate și vorbind și făcând gesturi violente. Când tăcu se petrecu ceva, care uimi pe cercetași mai mult de cât tot ce văzuseră până atunci.

Toți, absolut toți, o luară în goană nebună spre câmpie și într'o clipă dispărură dincolo de creastă.

Nu mai rămăsese decât lupul.

— Mii de pipe! ce înseamnă asta? Cred c'a venit momentul să te liberezi, Raimond, ca să ne liberezi și pe noi, cari suntem legați solid.

— Imediat!

Dar se simți izbit de o massă, care se abătu asupra sa, lacându-l să se clatine puternic.

Auzi pe prieteni strigându-i:

— Lupul! atenție. Raimond! ia-ți revolverul.

Desfăcându-și mâinile, Raimond luă prima armă pe care o găsi: securea. Căută să vadă unde era lupul ca să-l lovească. Dar, animalul îi sări înc'odată în spinare, mușcându-l la mână.

Lianele ne mai rezistând acelor tensiuni se întinseră și se rupseră.

Raimond căzu și simți pe lup sărindu-i în spinare. Văzu lucind în fața sa dinții ascuțiți și enormi și avu timpul, înainte de a fi înhățat de gât, să dea o puternică lovitură de secure în craniul bestiei. Gestul fusese însă rău calculat. Securea tăiă adânc craniul și căzu jos. Dar, bestia nu murise și se încinse o luptă feroce. Raimond zgâriat în mai multe părți, avu într'o clipă hainele sfâșiate. Dar, nu simțea nici o rană gravă. Putu însfârșit să scoată revolverul dela brâu și cum era dedesubtul animalului, îi trase trei gloanțe în burtă.

Animalul căzu peste el, umplându-l de sânge.

Dar Raimond se ridică și alergă la prietenii săi, cari priviseră cu oroare acea luptă corp la corp, făcând sforțări disperate ca să-și desfacă mâinile și picioarele.

Le tăiă repede legăturile cu securea și căzură cu capul în jos, din fericire dela o mică înălțime. Se ridicară și un minut după aceea aveau mâinile libere. După câteva minute dde tăcere și nemișcare spre a lăsa sângele să circule normal în vine și în aretre, se priviră câteși trei nedumeriți.

— Nu vom pricepe nici odată misterele cari se petrec în această insulă, observă Raimond. De ce au fugit toți deodată?

— Da, zău! fugeau par'car fi văzut pe dracul în urma lor.

— Dar Zomba? întrebă Jan Bart.

Dar nu mai pierdură timpul să facă supoziții și după ce se orientară alergară în direcția în care sperau să găsească aeroplanul.

Acesta era primul lor gând. Se gândeau că după aceea, le va fi usor să regăsească pe Zomba, care nu putea fi departe de râpa, unde se ascunsese de indigeni.

CAPITOLUL VII

Dar Zomba ?

Ce se făcuse Zomba ?

Când fu la adăpost în râpă, văzu cu multă liniște că indigenii luau pe sus, pe stăpânii săi.

N'avusese de cât un gând, căutând să se ascundă, să fie liber spre a-i salva.

Dar, între timp, îi veni o idee.

— Stai bun, iei aeroplan !

Eu știe unde este el. Eu privit bine colo sus. Eu duce unde e fără înșeli. Se gândi apoi că nu va ști să-l conducă. Dar își zise în acelaș timp că dac'ar reuși să se urce într'nsul ar putea ține la distanță pe cei câțiva indigeni prosternați în jurul lui, mulțumită carabinei și revolverului său.

I se părea că-și amintea gesturile stăpânilor săi când puneau în mișcare aeroplanul. Se gândi c'ar putea să le execute și să facă, dacă nu un zbor, cel puțin, viragii în jurul arenei, așa în cât să puie în imposibilitate pe indigeni de a se apropia. Cât pentru pârghia care făcea să vireze aparatul în cerc, era sigur că va ști s'o mânuiască, de oarece această era operația care-l interesase mai mult în conducerea aeroplanuli.

Desigur își făcea iluzii cam mari asupra capacității sale de aviator, dar era un negru foarte inteligent și prudent în acelaș timp; și desigur, înainte de a pune mâna pe vreun instrument de comandă trebuia să aibă siguranța că nu va compromite nici propria lui viață și nici funcționarea normală a Aeroc-ului.

Și, eșind din râpa în sens contrariu aceluia în care por-

niseră sălbatecii împreună cu prizonierii deviă spre dreapta, fugând cât îl țineau picioarele spre arenă. Avu grijă să ia într'o mână securea și în cealaltă revolverul.

După o jumătate de oră, de pe o înălțime, văzu întinzându-se în fața sa vastul cerc în mijlocul căruia indigenii stau prosternați.

Cum aceștia erau cu fața la pământ, iar în jurul lor nu mai erau alții, Zomba se gândi că ar putea să se urce liniștit în aeroplan, fără ca ei să observe.

Cu mii de precauțiuni își execută planul și făcu întocmai cum se gândise, așezându-se în fața volanului, în scaunul lui Raimond.

Atunci râse arătându-și dinții și lăsând să-i scape un hohot sonor. Indigenii se ridicară ca împinși de un resort.

— Stai rău! Stai rău!

Din fericire, cei doisprezece credincioși nu erau înarmați. Și fură atât de uimiți, văzându-l instalat în aeroplan, încât câteva secunde nu se mișcară.

Zomba profită de acest prilej. Examină cu atenție toate comandele, recunoscu pârghia pe care Raimond o lăsa în jos ca să puie în mișcare elicea și aceea pe care o ridica în sus ca să dea drumul motorului. In dreptul acelei pârghii erau marcate diversele forțe ale motorului; negrul, foarte obsevator din fire știu să puie pârghia de oprire la primul dinte, astfel încât aeroplanul nu porni prea repede.

— Stai bun! stai bun!

Și manipula imediat pârghia așa cum se cerea.

Atunci, nu mai avu decât un scop: să menție pârghia în aceeași poziție și cu cealaltă mână să facă să sune sirena.

Acel vuet caracteristic ar fi ajuns și la urechile cercetașilor, îndemnându-i să se libereze, profitând de panica pe care ureltul sirenei l-ar fi provocat printre indigeni.

N'avea decât o teamă, destul de justificată, și anume: ca tinerii săi stăpâni să nu fi fost transportați atât de departe încât să n'audă sirena.

Dar, o împrejurare neprevăzută îi fu de folos.

Adoratorii aeroplanului, fugiră urlând.

— Stai bun, stai bun, exclamă Zomba.

Și cu o bucurie de nedescris constată că aeroplanul des-

cria în jurul arenei un cerc perfect cu viteză moderată, neriscând să se izbească de nimic în cale.

Se feri să mai atingă alte comenzi, ca să nu turbure acel mers liniștit și regulat.

Și făcând să fluere sirena, se gândea:

— Când ei aude, ei vine!

In momentul acela cei trei cercetași alergau spre dânsul.

Și obesrvară că era aceiași direcție pe care o luaseră și indigenii.

— Mii de pipe! strigă Marius, neoprindu-se din fugă, — dar merg toți spre *Aeroc*.

— Vor ajunge înaintea noastră, asta e sigur, zise Jan Bart.

Dar deodată, se opriră brusc asemenea unor cai pe marginea prăpăstiei.

— Auziți? urlă Raimond.

— Cred și eu c'auzim!

— Dar e sirena! mii de pipe! Acel urlet caracteristic nu putea fi de cât al sirenei.

Sunetele se succedau la intervale regulate, foarte apropiate unul de altul; nu mai încăpea îndoială. Și rațiunea le spunea că era imposibil să fi fost indigenii, cari o făceau să sune.

Și ca să fluere atât de puternic, apartul trebuia să fie în mișcare. Cine-l punea în mișcare? Desigur că nu sălbateciil

— Dar e Zomba! exclamă Raimond.

— Mii de pipe!

— E Zomba! E Zomba!

Și fugiră și mai tare. Trecând de o creastă, văzură pe indigeni la câțiva pași doar.

Înțeleseră abia atunci, că sălbatecul care năvălise în mijlocul dansatorilor, venise să-i vestească de cele întâmplate.

— Ar trebui s'ajungem înaintea lor, ca să nu mai fim prinși, zise Raimond.

— O! aeroplanul îi va opri în față, noi, din spate, vom trage. Sunt cuprinși de panică, și de data asta îi vom învinge, mii de fulgere. Uitați-vă, cum își asvârl sulițele ca să poată fugi mai repede.

Era adevărat.

Cercetașii vedeau la fiecare pas sulițe asvârlite în cale.

Ajunseră în urma sălbaticilor la vreo cincizeci de metri de circonferința exterioară a arenei. Văzură de acolo sus un spectacol care-i umplu de bucurie și de oroare.

Indigenii se rostogoleau pe pantă.

Zomba, râzând cu gura până la urechi, mândru ca un amiral pe puntea navei sale, făcea să fluere sirena.

Și primii sălbateci, cari se năpustiseră asupra aparatului, fură tăiați de elice, trântiți de aripi, striviți de roți pe când sângele țâșnea din toate părțile, iar membrele zburau prin aer.

O elice care se învârtește chiar cu viteză moderată e un lucru teribil. Ea taie întocmai ca un briciu.

La început, indigenii fanatici și înebuniți de pierderea a ceeace ei considerau emanație divină, nu se opriră văzând masacrul tovarășilor lor.

Dar aeroplanul izbea, tăia, răsturna, era înspăimântător!

— Haidem! nu pot tolera asta! strigă Raimond.

Și, alergând, cercetașii, ajunseră în mijlocul mulțimii, care cuprinsă de o nebunie furioasă părea o turmă de oi surprinsă de o ceată de lupi, fugând în toate direcțiile, urlând, lovindu-se între ei, trântindu-se la pământ, ridicându-se, delirând.

Trecură printre massele acelea în delir, fără să fie văzuți.

Intrară în mijlocul arenei, care era complectamente gol, nici un indigen neîndrăsnind să treacă prin spațiul în jurul căruia evolua aeroplanul.

— Zomba! strigă Raimond. Oprește dacă poți!

Zomba înțelese, că spre a opri trebuia să facă gesturi contrarii acelora care puseseră în mișcare aparatul.

Și cu o liniște perfectă, împinse pârghia la locul ei.

Aeroc-ul, după ce mai rulă puțin, se opri.

Dar tineri, cari'l urmaseră, fugind, săriră la locurile lor respective înainte de a se fi oprit.

Zomba încălecă repede spătarul scaunului și se găsi la locul său, lângă Jan Bart și îndărătul lui Marius.

Dar indigenii, văzând că aparatul încetinează mersul, își recăpătară puțin sângele rece.

Și când se opri se năpusti toti asupra lui, cu un urlet feroce,

— Foc! foc! strigă Raimond. Opriți pe primii.

Marius, Jan Bart și Zomba traseră mai multe focuri în sălbatecii, cari veneau toți din aceeași parte.

Cinci sau șease căzură, oprind pentrucâteva secunde înaintarea celorlalți.

Fu de-ajuns pentru ca Raimond să lanseze elicea și motorul cu toată viteza.

Aeroplanul pornind drept înainte, ajunse la extremitatea arenei, rulând cu viteză din ce în ce mai mare pe pantă și ajuns la marginea craterului își luă zborul.

CAPITOLUL VIII

Santiago din Chili

Cei patru călători văzură, fără părere de rău, dispărând în depărtare, nefasta insulă a Paștelui, jurând să nu se mai întoarcă nici o dată pe acolo.

In ce privește curiozitățile mult lăudate de primarul de la Punta-Arenas nici nu-și le mai aminteau. Nu uitaseră în schimb zilele de groază, de disperare, de primejdii mereu reînointe, pe care le trăiseră în mijlocul acelor curiozități fantastice.

Erau nerăbdători să se vadă în țări civilizate spre a șterge efectele acelor zece zile de luptă, de hrană neregulată, de somn rău, de oboseli enorme, de emoții de tot felul.

Voiră deci să se înapoieze în America pe calea cea mai directă, — constrânși fiind și de provizia de benzină foarte redusă, — mergând la Santiago din Chili, care era cel mai apropiat oraș important.

Voiau să rămâie câtva itmp în această localitate, dar incognito, căci știau foarte bine că se bucurau de o faimă mondială, care-i făcea să fie primiți pretutindeni cu serbări și manifestații entusiaste. Și nu voiau nici serbări, nici banchete, ci numai puțin repaos.

Apoi, urmând planul stabilit de mai înainte, voiau să se înapoieze la Punta-Arenas spre a vizita, călare, sau pe jos, toată Patagonia.

Pentru câtva timp aveau intenția să renunțe la serviciile Aeroc-ului potrivit pentru distanțe lungi, dar incomod în excursii prea mici.

Patagonia le stârnea curiozitatea, amintindu-și că citi-

seră o carte de Mayne Reed, intitulată: *„Popoare străine"*, care conține câteva capitole despre ea.

Sperau să găsească acolo vechile obiceiuri descrise în acea carte, căci civilizația n'a pătruns de cât foarte puțin în acea regiune.

Dar, aeroplanul i-ar fi încurcat, împiedicându-i de a pătrunde în pampasurile Argentinei, unde n'ar fi găsit benzină.

Pe când zburau peste Pacific discutau dacă trebuia să-l lase la Santiago, ducându-se cu vaporul la Punta-Arenas, de-alungul coastei chiliene, ceeace ar fi fost foarte plăcut, sau să-l lase chiar în acest din urmă oraș.

Dar în acest al doilea caz ar fi trebuit să se înapoieze la Punta-Arenas ca să-l ia. Pe când în primul ar fi făcut acest drum cu vaporul dela Santiago la Punta-Arenas, cu trenul de la Punta-Arenas la Mendoza, care se găsea pe frontiera dintre republica Argentinei și Chili, la două sute de metri de Santiago.

După ce ar fi parcurs toată Patagonia și tot sudul Argentinei, ar fi reluat aeroplanul dela Santiago, zburând pe deasupra întregei Americe de Sud, spre a explora Paraguayul, Bolivia și mai ales Brazilia, dela izvoarele Amazonului până la Oceanul Atlantic.

Plan admirabil care prezenta maximum de distracție, de vânători și de aventuri.

Intre insula Paștelui și Santiago e o distanță de 5500 kilometri aproximativ.

Cu două sute kilometri pe oră, Aeroc-ul putea străbate această distanță în patruzeci și opt de ore.

Raimond și Marius luară pe rând comanda volanului, din șase în șase ore; la o înălțime mică atunci când marea era liniștită, și în timpul când sufla briza la 2000 de metri pentru a fi feriți de curenții atmosferici cari mătură suprafața Pacificului.

Sosiră, nu la Santiago, care era în interior, la poalele munților, ci la Valparaiso, oraș de coastă.

Luară precauțiunea de a ateriza noaptea și avură norocul să scoboare lângă o factorerie destul de mare.

Colonul vorbea spaniolește; dar cunoștea atâtea cuvinte italienești câte cuvinte spaniolești știau cercetașii și astfel se putură înțelege.

Colonul fu foarte onorat și mândru să găzduiască pe tinerii, despre ale căror isprăvi citise prin zare. Ei îl rugase să nu descopere secretul prezenței lor în casa sa, de cât abia după plecarea lor.

Și, convinși fiind, că era un om foarte cinstit, nu ezitară să-i încredințeze aeroplanul, ca să-l păstreze tot timpul cât aveau să rămână în Patagonia.

Proprietarul factoreriei se numea Felipe Courico.

Cercetașii se odihniră cu plăcere în pitoreasca factorerie. Demontară aeroplanul, îl curățiră, înfășurară motorul în paie și în cârpe îmbibate în ulei, ca să nu fie deteriorat și, împachetat îl așezară într'un hangar pe care stăpânul factoreriei, ajutat de servitorii săi și de cercetași, îl despărți în două printr'un perete de scanduri, în dosul căruia îl închiseră.

Nimeni nu-l putea atinge acolo și la întoarcere erau siguri să'l vor găsi intact.

Cedând sfaturilor lui Filipe Courico, hotărâră să se ducă direct la Buenos-Aires, nefiind multe vapoare de la Valparaiso la Punto Arenas ; și chiar acelea care erau ne fiind decât vase comerciale care oprindu-se în toate porturile făceau curse într'un timp foarte lung.

Pe când, ducându-s;e la Buenos-Aires cu trenul, puteau găsi acolo multe vapoare, care, îndreptându-se spre sud treceau prin strâmtoarea Magellan spre a se duce în insulele oceanice.

Trecând prin strâmtoarea Magellan se puteau opri la Punta-Arenas.

După ce pregătiră toate și se repauzară suficient, cercetașii îmbrăcară haine obișnuite, pe care proprietarul factoreriei le cumpăra de la Valparaiso și se duseră să viziteze capitala. Santiago din Chili, la 120 kilometri în linie dreaptă dela Valparaiso, care e portul său la Pacific, e un mare și frumos oraș.

E destul de original, contrar majorității marilor orașe americane, de o banalitate exasperantă cu străzile lor paralele și perpendiculare.

Curiozitatea principală o formează așa numita *alameda* sau cale, umbrită de patru șiruri de plopi înalți, largă de 80 metri și lungă de 5000 care se termină la Mapocho, larg torent cu țărmurile uscate.

Acest torent are puțina apă din pricina canalelor care i-o iau mai sus de Santiago, pentru uzul orașului pe care'l străbat în toate sensurile, fie pe sub cerul liber fie pe sub bolte, contribuind la curățenia și înfrumusețarea lui.

Numeroase poduri trec peste acea albie secată. Unul dintre vechi are zece arcuri de fier, ale căror stâlpi au deasupra platforme închise ce servesc de magazii dând ansamblului un aspect foarte pitoresc.

Santiago e un oraș monden și luxos, pe când comerciul e concentrat aproape tot la Valparaiso; locuitorii sunt mari proprietari, bancheri, oameni de afaceri, deprinși cu viața luxoasă.

Și tinerii gustară plăcerile vieței mondene, după înspăimântătoarea viață printre sălbatici, conduși de colon, care avea numeroase cunoștințe distinse cărora îi prezintă ca pe fiul unui frate al său, stabilit în Italia.

Fură sărbătoriți, dar bine înțeles fără ovațiile care li s'ar fi făcut, dacă s'ar fi știut cine erau.

Dar, după o săptămână de lux și de plăceri, farmecul mondeu care-i repauzase după atâtea oboseli și emoții dispăru, se risipi și îi obosi.

Se înapoiară la factorerie, unde îmbrăcară uniforma lor obișnuită, adăogându-i o manta lungă cu glugă; puseră în două mari valize pe care le ducea Zomba, armele și muniții-le; și după douăsprezece zile își luară adio de la bunul colon, care prinsese dragoste de dânșii ca și un tată.

Dar, în acel scurt timp se obișnuiseră cu limba spaniolă; și cu puțină spaniolă și cu engleza pe care o vorbea Jan Dart se puteau descurca în toată America de Sud.

Intâiu, făcură cunoștință cu un bogat proprietar chilian, de la care aflară că orașul Rosario de Santa-Fé era extrem de interesant.

Dar, cum nu era în drumul lor, schimbară trenul, la stația Villa-Mercedes, de unde pornea linia spre Rosario.

Intenționau să se oprească vreo câteva zile și apoi să meargă de acolo la Buenos-Aires.

După două zile de la plecarea din Valparaiso scoborâră la stația Rosario, unde traseră la un hotel ca să se repauzeze o noapte, înainte de a vizita regiunea, pe care fluviul Parana o face foarte pitorească și orașul care e al doilea al Argentinei prin bogăția, comerțul și populația sa.

Fluviul Parana e navigabil și orașul servește de port, primind navele de pe mare, fiind legat de restul lumii prin vreo cincisprezece linii de navigație.

Cercetașii se gândeau că vizitând Rosario și Buenos-Aires își vor face o idee destul de clară despre orașele Argentinei.

Făceau bine că se distrau și studiau în țări civilizate căci destinul le rezerva în Patagonia aventuri care aveau să-i depărteze multă vreme de orice urmă de civilizație, făcându-i să trăiască o viață, cum nu mai trăiseră pân'atunci.

Ei o visau cu nerăbdare, abia așteptând ora să se îmbarce la Bueno-Aires, pentru Punta-Arenas și mai ales să plece de la Punta-Arenas spre Patagonia.

Dar, după cum vom vedea, acel plan avea să fie stingherit de capriciul destinului.

Citiți rezultatul tragerii premiilor de 10.000 lei in fascicola No. 28, care apare Sâmbătă 15 Aprilie, a. c.

Citiți urmarea în fascicula No. 28 a

CELOR TREI CERCETAȘI

care apare Sâmbătă 15 Aprilie

PRIZONIERA PATAGONILOR